

Národní technické muzeum
Archiv Národního technického muzea

Ing. Dr. Oldřich Mirtes

((1895) 1934 – 1940 (1958))

INVENTÁŘ

NAD č. 815
evidenční pomůcka č. 308

PhDr. Zdeněk Vácha
Praha 2009

Ing. Dr. Mirtes Oldřich

Oldřich Mirtes se narodil 16. 2. 1915 v Hovorčovicích (okres Brandýs nad Labem), v rodině rolníka a obchodníka Oldřicha Mirtese a jeho manželky Marie, rozené Šárové. Střední vzdělání získal na Státním československém reálném gymnáziu v Roudnici nad Labem (1926/1927-1929/1930) a Státním československém reálném gymnáziu v Praze VIII-Libni, které ukončil maturitou 8. června 1934.

Od zimního semestru školního roku 1934/1935 se zapsal na studia Vysoké školy strojního a elektrotechnického inženýrství (VŠSEI), směr strojního inženýrství. I. státní zkoušku složil 30. října 1936, kdy „vyhověl s vyznamenáním“.

Již během studia patřil mezi levicově smýšlející studenty. Od roku 1935 byl členem Spolku posluchačů a absolventů strojního a elektrotechnického inženýrství (SPASEI). Již v létě 1939 byl na základě anonymního udání poprvé vyšetřován Gestapem.

Od 1. října 1938 do 30. září 1940 pracoval jako asistent v Ústavu hydrauliky, aeromechaniky a termomechaniky, kde vedl cvičení z technické mechaniky.

Písemnou část II. státní zkoušky skládal 15.-17. listopadu 1939, opět „vyhověl s vyznamenáním“. Uzavřením vysokých škol v den dokončení písemné části státní zkoušky bylo Mirtesovi zabráněno ve složení části ústní. 18. června 1945 se tak zkušební komise usnesla na tom, že *„vzhledem k tomu, že ... Oldřichu Mirtesovi bylo uzavřením českých vysokých škol znemožněno vykonání ústní zkoušky, stanovené na den 12. prosince, přiznává se tomuto vysvědčení zpětná účinnost ke dni 12. prosince 1939“*.¹

Po uzavření vysokých škol se stal zaměstnancem pobočky Zbrojovky Brno v pražských Dejvicích, kde dostal úkol vybudovat fyzikální kabinet a zkušebnu materiálu a spojů.² Pro odbojovou činnost získával další spolupracovníky i uvnitř pobočky Zbrojovky, jádro jeho činnosti však bylo spíše na Moravě. Mirtesovo pracovní zařazení ve zbrojním výzkumu bylo totiž spojeno i s častými cestami do moravských závodů Zbrojovky, což mu umožnilo udržovat ilegální styk odbojových skupin Vsetína, Přerova a Zlína s Prahou.

Kromě odbojové činnosti ve Zbrojovce byl Mirtes rovněž zapojen jako člen komunistického odboje do činnosti skupiny organizující hnutí odporu v prostředí inteligence. Spolu s PhDr. Pavlem Kropáčkem pracoval na jaře 1942 na ustavení národního revolučního výboru vysokých škol (Národního revolučním výboru inteligence).

Gestapo zatklo Oldřicha Mirtese 30. dubna 1942 „omylem“, ale po udání z pražské pobočky Zbrojovky již nebyl propuštěn. Byl vězněn v pankráckém vězení, odkud byl po ukončení výslechu poslán do Osvětimi, kde 20. 3. 1943 zemřel.

---

1 Archiv ČVUT, f. 2 VŠSEI, protokoly II. státní zkoušky 1939 - Mirtes Oldřich.

2. Vývoj a dějiny fondu

Archiválie, z nichž byl následně vytvořen fond 756 Paulus Jan, darovala Archivu NTM 4. února 2009 sestra Oldřicha Mirtese Marie Mirtesová.

3. Archivní charakteristika fondu

Množství a typ dochovaných archiválií odpovídá době vzniku a následně i sekundárnímu účelu existence dokumentů. Z předválečné a válečné činnosti Oldřicha Mirtese se dochovaly pouze ty dokumenty, které nemohly být během Protektorátu použity proti jeho osobě, a k nim byly po II. světové válce naopak připojeny dokumenty dokládající Mirtesovu činnost během války. Obecně jsou to doklady velmi torzovité.

Pro pořádání fondu bylo použito standardní schéma pro pořádání osobních pozůstalostí v A NTM. Vnitřní skartaci nebylo nutné provádět. Fyzický stav archiválií je ucházející.

4. Stručný rozbor obsahu fondu

Dochované archiválie jsou převážně úředního charakteru, případně dokumenty pro úřední potřeby sloužící. V rámci oddílu *I. životopisný materiál* se jedná o sekci *I. a) osobní doklady, diplomy a legitimace*, ve které se nacházejí kromě opisu rodného/křestního listu především školní vysvědčení a pracovní posudky. Z doby těsně poválečné se dochoval Československý válečný kříž 1939 "in memoriam", předaný rodině v říjnu 1945.

Z vlastních zaměstnaneckých archiválií (*oddíl IV.*) se dochovala pouze obecná informace ze Zbrojovky Brno, a. s.

Uvnitř oddílu *V. ilustrační materiál* o původci fondu se nalézají *a) fotografie* ze slavnostního předání doktorátu „in memoriam“ pozůstalým, a *b) vzpomínky* Mirtesových spolupracovníků, resp. spoluvězňů z doby Protektorátu.

Z archiválií, příslušných rodičům (*oddíl VI.*), se dochovalo pouze jedno školní vysvědčení Oldřicha Mirtese staršího a oddací list Mirtesových rodičů.

5. Záznam o uspořádání fondu

Fond pořádal a inventářem opatřil v červnu 2009 PhDr. Zdeněk Vácha.

Použité prameny a literatura:

a) fondy:

Archiv ČVUT, f. 2 Vysoká škola strojního a elektrotechnického inženýrství, studijní protokoly 1934-1938, protokoly II. státní zkoušky 1939

Archiv NTM, f. 815 Mirtes Oldřich

Archiv UK, f. 63 Vřestudentský archiv, SPASEI, kart. B132 a B140

Národní archiv, f. Ministerstvo vnitra – Londýn, k. č. 315, sign. 2-90-7818; NA, Policejní ředitelství Praha II – všeobecná spisovna 1941-1950, k. č. 7519, sign. M 2980/4 Mirtes Oldřich

b) literatura:

Beneř Antonín – Hebký Alois – Rieger František – Stránský Josef, Dějiny Vysoké školy strojního a elektrotechnického inženýrství při ČVUT v Praze 1918-1945, II. část. In: Acta polytechnica – Práce ČVUT v Praze, 8 (VI/3), 1987, s. 35-79; České vysoké učení technické v Praze 1938-1945, Praha 1948, 146 s

Hájková Anna, 4 portréty - 4 blízké osudy. In: Čeřtí učitelé v protifařistickém odboji (ed. Pasák Tomáš, Čondl Karel), Praha 1978, s. 194-202

Kropáč František - Louda Vlastimil (edd.), Perzekuce čs. studentstva za okupace. In: Dokumenty doby, řada I., svazek 2, Praha 1946, s. 148

Technik, ročník VII/1937-1938, č. 6 a 7

inv. č.	sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
		I. Životopisný materiál			1
	I. a)	<i>Osobní doklady, diplomy, legitimace</i>			1
1	I. a)	Křestní a rodný list z 16. 2./7. 3. 1915 - úřední opis.	1	23. 9. 1938	1
2	I. a)	Státní československé reálné gymnasium Praha VIII: výroční vysvědčení za školní rok 1933/1934 (1 ks), vysvědčení dospělosti z 8. 6. 1934 (originál a 2 úředně ověřené opisy).	4	1934	1
3	I. a)	České vysoké učení technické Praha, Vysoká škola strojního a elektrotechnického inženýrství: vysvědčení o prospěchu za školní roky 1934/1935 - 1936/1937 (19 ks), vysvědčení o II. státní zkoušce z listopadu 1939/června 1945 (1 ks).	20	1834-1945	1
4	I. a)	České vysoké učení technické Praha, Vysoká škola strojního a elektrotechnického inženýrství: ustanovení náhradním výpomocným asistentem při Ústavu hydrauliky, aeromechaniky a termodynamiky 1938/1939 a 1939/1940.	2	1938-1939	1
5	I. a)	České vysoké učení technické Praha, Vysoká škola strojního a elektrotechnického inženýrství: posudky Ing. Karla Spály a Dr. techn. Josefa Kounovského na O. Mirtese jako asistenta Ústavu hydrauliky, aeromechaniky a termodynamiky.	2	1940	1
6	I. a)	Československý válečný kříž 1939 "in memoriam": diplom i ocenění.	2	29. 10. 1945	1
		IV. Písemnosti z veřejné činnosti původce			1
7	IV.	Zbrojovka Brno, a. s.: Novému úředníku Zbrojovky Brno, a. s. - informace o sociálních zařízeních podniku. 3s	1	1940	1
		V. Ilustrační materiál o původci fondu			1
	V. a)	<i>Fotografie a vyobrazení</i>			1
8	V. a)	Fotografie z předávání doktorátu "in memoriam" 29. 10. 1945. Na fotografiích otec Oldřich Mirtes a sestra Marie Mirtesová.	2	29. 10. 1945	1
	V. b)	<i>Vzpomínky</i>			1
9	V. b)	Londýn Jiří - Zábaha Václav: Osvědčení o chování O. Mirtese v pankrácké věznici (rukopis, 1 s)	1	1947	1
10	V. b)	Charvát Jindřich: Memoriál (strojopisný průklep, 10s).	1	po 1958	1
11	V. b)	Purš Jindřich: Hrdina z Hovorčovic (Ing. Oldřich Mirtes) (xerox, 8 s.)	1	cca 1958	1
		VI. Písemnosti týkající se rodinných příslušníků			1
12	VI.	Měšťanská škola chlapecká (Praha) Libeň: výroční vysvědčení Oldřicha Mirtese (otce) za školní rok 1895.	1	1895	1
13	VI.	Oddací list Oldřicha Mirtese (otce) a Marie Šárové (matky) z 12. 5. 1914 - úřední opis.	1	28. 12. 1940	1

Název: Ing. Dr. Oldřich Mirtes
Časové rozmezí: (1895) 1934 – 1940 (1958)
Počet evidenčních jednotek: 1: karton (1)
Počet inventárních jednotek: 13
Rozsah: 0,01 bm
Stav ke dni: 1. 7. 2009
Zpracoval: PhDr. Zdeněk Vácha
Sestavil archivní pomůcku: PhDr. Zdeněk Vácha
Počet stran archivní pomůcky: 4
Schválil archivní pomůcku: PhDr. Jan Hozák, 1. 7. 2009

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012-2013.

datum provedení GI: 29. 3. 2013

výčet ověřených a nově zjištěných evidenčních jednotek:

-karton 1 (1895) 1934 – 1940 (1958)

-úřední knihy a rukopisy: rukopisy – 3 (1947, 1958) – inv. č. 9-11

-fotografie: fotografie na papírové podložce – 2 (1945) – inv. č. 8

-jiné: předměty faleristické povahy – 8 (1923-1929) – inv. č. 6

-celkový počet (dílčích) evidenčních jednotek - 14

ověřená metráž archiválií: 0,04 bm